

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2016-5-32 (Muafiyet)
Karar Sayısı : **16-35/599-267**
Karar Tarihi : 27.10.2016

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN, Adem BİRCAN, Şükran KODALAK

B. RAPORTÖRLER : İmren KOL, Cihan BİLAÇLI, Eren YALDIZLI

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Dere Beton Hazır Beton Yaş Sıva San. Tic. A.Ş.
Temsilcisi: Evren GÜLDOĞAN
Atatürk Cad. No:174/1 Ekim Apt. K:2 D:4 Alsancak/İzmir

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Dere Beton Hazır Beton ve Yaş Sıva San. ve Tic. A.Ş. ile Öz Örnek Hazır Beton Yapı İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti. arasında imzalanan ve Öz Örnek Beton'un Dere Beton tarafından üretilen hazır beton türlerinin yeniden satışı için yetkilendirilmesini içeren sözleşmeye muafiyet verilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 12.08.2016 tarihinde giren bildirim üzerine düzenlenen 13.10.2016 tarih ve 2016-5-32/MM sayılı Rapor görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; bildirime konu sözleşmenin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (202/2 sayılı Tebliğ) kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. Taraflar

G.1.1. Dere Beton Hazır Beton ve Yaş Sıva San. ve Tic. A.Ş. (DERE BETON)

- (4) Dere Grup'un iştiraklerinden biri olan DERE BETON faaliyetlerine Bornova'daki tesisinde 300 m³/s'lik bir üretim kapasitesi ile 2004 yılında başlamıştır. DERE BETON, Bornova tesisine ilave olarak müteakip yıllarda tesis sayısını artırmıştır. Hâlihazırda İzmir ilinde dört tesisi ile hazır beton sektöründe faaliyetlerini devam ettirmektedir.

G.1.2. Öz Örnek Hazır Beton Yapı İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti. (ÖZ ÖRNEK BETON)

- (5) Eylül 2014'te Dere Beton'un Foça, Aliağa, Şakran, Çandarlı ve Dikili bölgelerindeki¹ hazır beton yetkili satıcısı olarak hazır beton sektörüne giren teşebbüs, faaliyetlerine aynı bölgede devam etmektedir.

¹ Şakran Aliağa ilçesine, Çandarlı da Dikili ilçesine bağlıdır.

G.2. İlgili Pazar

G.2.1. İlgili Ürün Pazarı

- (6) Hazır beton belirli oranlarda çimento, doğal veya yapay agrega, su ve belli katkı malzemelerinin mikserle karıştırılması yöntemiyle üretilen bir inşaat malzemesidir. Hazır beton ürünleri kullanım amaçları bakımından C14, C16, C18, C20, C25 ve C25+ gibi alt kategorilere ayrılabilmeyle birlikte alt ürün grupları arasında yüksek düzeyde arz ikamesi bulunmaktadır. Kurulumuzun yerleşik kararları² da göz önünde bulundurulduğunda, anılan ürünlere ilişkin alt ürün pazarı tanımlanmasına gerek görülmemiş ve bu çerçevede ilgili ürün pazarı "hazır beton pazarı" olarak belirlenmiştir.

G.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (7) İncelemeye konu sağlayıcı teşebbüs DERE BETON'un İzmir'in Foça, Aliağa ve Bornova ilçelerinde³ dört hazır beton üretim tesisi bulunmaktadır. Bunun yanında, teşebbüslerden edinilen bilgilerden DERE BETON'un yalnızca Aliağa, Bornova, Foça ve Konak ilçelerine doğrudan satış yaptığı anlaşılmaktadır. Herhangi bir üretim tesisi bulunmayan ÖZ ÖRNEK BETON'un ise Foça, Aliağa ve Dikili ilçelerinde yetkili satıcı olarak faaliyetleri bulunmaktadır⁴. Her ne kadar DERE BETON'un satış yaptığı ilçeler Aliağa, Bornova, Foça ve Konak ilçeleri ile sınırlı kalsa da, teşebbüsün tesislerinin ilçe merkezlerine uzaklıklarını gösteren veriler ile bahse konu tesislerin konumlarına göre 50 km. yarıçapındaki alanı gösteren haritalar incelendiğinde, İzmir'in 30 ilçesinden 21'inin teşebbüse ait tesislerinden en az birine uzaklığının 50 km.'den az olduğu anlaşılmaktadır. Bu bakımdan teşebbüsün İzmir'in birçok ilçesine satış yapabileceği değerlendirilmektedir. Dolayısıyla dosya kapsamında ilgili coğrafi pazarın teşebbüsün satış yaptığı ilçelerden daha geniş tanımlanabilecektir.
- (8) Yukarıda yer verilen bilgiler ışığında, ilgili coğrafi pazarın geniş olarak tanımlanması mümkün olmakla birlikte dosya kapsamında yapılan analizlerde pazarın en dar hallerinden olduğu değerlendirilen; DERE BETON'un satışlarının bulunduğu "Aliağa, Bornova, Foça ve Konak ilçeleri" ile ÖZ ÖRNEK BETON'un satışlarının bulunduğu "Aliağa, Foça, Dikili ilçeleri" ayrı ayrı ele alınmıştır.
- (9) Bununla birlikte, alternatif coğrafi pazar tanımlarının dosya kapsamında yapılacak değerlendirmeyi değiştirmeyeceği anlaşıldığından, İlgili Pazarın Tanımlanmasına Dair Kılavuz'un 20. paragrafı da dikkate alınarak kesin bir coğrafi pazar tanımı yapılmamıştır.

G.3. Taraflar Arasında Akdedilen Sözleşme

- (10) Yapılan bildirimde, DERE BETON ile ÖZ ÖRNEK BETON arasında 15.06.2016 tarihinde akdedilmiş olan Yetkili Satıcı Satış Sözleşmesi'ne, Yetkili Satıcı Satış Sözleşmesi Ek Protokolü ile tadil edilmiş haliyle (Sözleşme), 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 5. maddesi çerçevesinde muafiyet tanınması talep edilmektedir.
- (11) Sözleşme çerçevesinde ÖZ ÖRNEK BETON, DERE BETON tarafından üretilen hazır beton türlerinin yeniden satışı için yetkilendirilecektir. Sözleşme'nin rekabet hukukunu ilgilendirebilecek maddelerine aşağıda yer verilmiştir.

² 03.09.2014 tarih, 14-30/616-268 sayılı; 13.08.2014 tarih, 14-28/562-243 sayılı; 09.07.2015 tarih, 15-29/433-116 sayılı ve 18.02.2016 tarih, 16-05/117-52 sayılı kararlar.

³ Teşebbüsün Konak ilçesinde bulunan bir tesisi 2015 yılının Mayıs ayında kapanmıştır.

⁴ 2016 yılında teşebbüsün çok düşük düzeyde Bornova ilçesinde satışları bulunmaktadır. Bu satışlar Aliağa, Bornova, Foça ve Konak ilçelerine yönelik yapılan analizlere dâhil edilmiştir.

- (12) Sözleşme'nin aşağıda yer alan 6.1. ve 6.2. maddeleriyle, DERE BETON tarafından ÖZ ÖRNEK BETON'a rekabet etmeme yükümlülüğü getirildiği görülmektedir:

“(.....TİCARİ SIR.....).”

- (13) Bunun yanında fiyat ve satış düzenlemelerine ilişkin olarak Sözleşme'nin 6.4. maddesinde *“(.....)”*; 6.5. maddesinde de *“(.....)”* denilmektedir.
- (14) Ayrıca Sözleşme'nin 6.6. maddesinde *(.....TİCARİ SIR.....)* beyan edilmiştir.
- (15) Son olarak taraflar arasında akdedilen Sözleşme'nin 12.2. maddesinde yürürlük süresi düzenlenmektedir.

G.4. Değerlendirme

G.4.1. İşlemin Niteliği

- (16) Bildirime konu sözleşme, üretim ve dağıtım zincirinin farklı aşamalarında faaliyet gösteren teşebbüslerden birinin diğerinin ürettiği malları yeniden satmasına ilişkin olması nedeniyle, 2002/2 sayılı Tebliğ çerçevesinde bir dikey anlaşmadır.

G.4.2. 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi Çerçevesinde Değerlendirme

- (17) Taraflar arasında akdedilen Sözleşme'nin 6.1. ve 6.2. maddeleriyle ÖZ ÖRNEK BETON'a rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmektedir. Bu nedenle Sözleşme'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

G.4.3. Sözleşme'nin 2002/2 sayılı Tebliğ Bakımından Değerlendirilmesi

- (18) 2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde *“Üretim veya dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar -dikey anlaşmalar- bu Tebliğde belirtilen koşulları taşıması kaydıyla, Kanunun 4 üncü maddesindeki yasaklamadan Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf tutulmuştur.”* hükmüne yer verilerek 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan muafiyetin, sağlayıcının dikey anlaşmaya konu mal veya hizmetleri sağladığı ilgili pazardaki pazar payının %40'ı aşmaması koşuluyla uygulanacağı belirtilmiştir. Ayrıca 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5 (a) maddesinde alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğünün 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan muafiyetten yararlanamayacağı hükmü yer almaktadır.
- (19) Dosya mevcudu bilgilere göre, DERE BETON'un doğrudan satışları ve ÖZ ÖRNEK BETON vasıtasıyla yapılan satışlar bakımından sahip olduğu pazar payı, alternatif dar coğrafi pazar tanımlarında (pazarın en dar tanımlandığı durumda dahi) %40'ın altındadır.
- (20) Bunun yanında Sözleşme, 12.2. maddesine göre, beş yıl için geçerli olacak ve bu süre ancak tarafların karşılıklı mutabakata varması durumunda en fazla beş yıllık sürelerle yenilenebilecektir. Anılan madde gereği sözleşme süresinin beş yıla sınırlı kalması, yenilenmesinin karşılıklı mutabakata bağlanması ve alıcının beş yıllık süre sonunda rekabet etmeme şartına son vermesini engelleyen herhangi bir hüküm bulunmaması göz önünde alındığında, Sözleşme'de yer alan rekabet etmeme yükümlülüğünün grup muafiyetinden yararlanabileceği anlaşılmıştır.

16-35/599-267

- (21) Ayrıca Sözleşmenin 6.4. maddesi incelendiğinde (.....). Benzer şekilde, 6.5. maddede yer alan hükümde de (.....). Son olarak Sözleşme'nin 6.6. maddesinde yer alan (.....) rekabete aykırı etkiler doğurabilecek bilgileri içermediği değerlendirilmektedir. Dolayısıyla, Sözleşme'de 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde sayılan anlaşmaları grup muafiyeti kapsamı dışına çıkaran sınırlamalar kapsamında değerlendirilebilecek herhangi bir hüküm bulunmadığı sunucuna ulaşılmıştır.
- (22) Netice itibarıyla, DERE BETON ile ÖZ ÖRNEK BETON arasında imzalanan Sözleşme'nin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (23) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; Dere Beton Hazır Beton ve Yaş Sıva San. ve Tic. A.Ş. ile Öz Örnek Hazır Beton Yapı İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti. arasında imzalanan bildirim konusu sözleşmenin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.